

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1707

Dubium IV. An aliquando liceat procurare pollutionem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42515

coivi cum consanguineo, vel cum affine ; quia
nec miscetur caro, nec contrahitur affinitas,
nec linea variat speciem. *Ita ille.* Explicandum
tamen esse, fuerisne *agens*, an *patiens*, dicit *Lugo*
de Pœnit. D. 16. n. 423. contra Dian. Tom. 2. T. 4. R. 159.
Et *P. 6. T. 6. R. 36.*

V. *Bestialitas*, quod est gravissimum
inter omnes : & est congressus, in quo non serva-
tur identitas speciei : v. g. si homo coëat
cum bestia, sive ejusdem sexus sit, sive non.
Neque opus est explicare, qualis, sive cujus spe-
ciei fuerit, quia est differentia tantum materialis,
& in genere Entis ; non autem formalis
& in genere moris. *Escob. E. 2. c. 6. ex Fill. num. 161.*
Huc revocatur peccatum cum dæmone succubo,
vel incubo ; cui peccato superadditur malitia
contra religionem, & præterea etiam sodomix,
adulterii, vel incestus, si affectu viri, vel mulieris,
sodomitico, adulterino, vel incestuoso,
cum dæmone coëat. *Vid. Bonac. de Matr. Q. 4. P. 12.*
Fill. num. 162.

A D D E N D A.

Q. 201. Quodnam peccatum sit gravius, sodomia
an furtum. R. Sodomia videtur esse gravius,
uti pluribus evincunt *Mendo in Stat. D. 5. Q. 23.* &
Moya T. I. Tract. 6. D. 4. Q. 5. Quod autem reducatur
abortus, videri potest *Steph. T. I. D. 5. N. 62.*

D U B I U M IV.

An aliquando liceat procurare pollutionem.

R. *Esp.* Auctoritate Scripturæ, quæ molles
à Regno cælorum excludit, *I. Corinth. 6.*
docent omnes, nullo casu licitum esse inten-
dere, vel procurare directè mollitiem, nequidem
causâ sanitatis, ac vitandæ aliàs certæ mortis.

M m

Causam

- » *Causam dat Sanch. de Matrim. Lib. 9. D. 17. quod*
 » natura administrationem seminis, extra Mari-
 » monium, in omni eventu homini denegaverit,
 » eò quòd adeo vehemens fit in ea re sensus
 » voluptatis, ut homines passione excæcati, passim
 » sibi facile persuaderent, habere se justam causam
 » irritandi seminis, unde plurima gravissimæque
 » vitia contra bonum commune, & in impe-
 » tione generationis emergerent. *Navar. Cap. 16.*
 » *Lesf. L. 4. c. 3. D. 4. & communiter. Unde rescribitur.*
 » I. Destillatio, quæ est fluxus humoris, quasi
 » medii inter urinam & semen, (cum quo coloris
 » & viscositatis similitudinem gerit) sine ingenti
 » illa delectatione, non est vera pollutio, & si pro-
 » veniat sine omni commotione sensus veneri-
 » tatis, ut quandoque fit, de ea non magis laborandum
 » quàm de sudore, dicit *Cajetan.* Si verò fit
 » cum sensu carnis, & commotione spirituum
 » generationi servientium, tum ei cooperari, vel
 » causam præbere, non est, vel est peccatum; idque
 » veniale, vel mortale, ad eundem modum, quo
 » de pollutione dicitur. *Sanch. D. 45. num. 3.*
 » *Laym. L. 3. S. 4. N. 18.*
 » II. Si semen iudicio Medicorum transi-
 » in materiam venenosam, licet eam medicamentis
 » expellere, etsi præter intentionem sequatur
 » aliqua veri seminis emissio. *Sanch. D. 17. num. 10.*
 » *Fill. T. 30. n. 150. Trull. L. 6. c. 1. D. 8. §. 1. n. 14.*
 » III. Non tenetur (modò tantùm absit pe-
 » culum consensu in voluptatem; nec voluntati
 » promoveat) impedire pollutionem sponte
 » eventientem, aut jam cœptam, v. g. in somno
 » reprimere, sed potest sanitatis causâ finire
 » ut natura se exoneret: quia id non est procurare
 » sed pati, ut effluat, quod aliàs corruptum

sanitatem læderet. Unde idem admittit *Sanch.* et
 etiam si orta esset prius ex culpa, modò de ea et
 doleat, & consensum ulteriorem abstrahat; et
 additque, plerumque expedire, munire se cruce, et
 & sinè alio attactu, quietis manibus, rogare et
 Deum, ne permittat lapsum in delectationem. et
Sanch. n. 17. Trull. n. 8.

IV. Licitum est ob finem honestum, v. g. et
 minuendæ tentationis, sanitatis, tranquillitatis et
 animi, optare simplici affectu spontaneam, & et
 naturalem exonerationem naturæ, modò desi- et
 derium illud non sit causa efficax pollutionis. et
 Similiter licet etiam de ea gaudere, viâ naturali et
 & sinè peccato facta, quia objectum istius desi- et
 derii & gaudii non est malum, licet ejusmodi et
 desideria simplicia inutilia esse, nec periculo et
 carere, quidam bene observent. *Less. n. 105. Lay. n. 17* et

V. Si quis facturus rem aliquam necessariam, et
 vel licitam & honestam, prævidet inde natura- et
 liter securam pollutionem, (idque multò magis et
 valet de destillatione) quam tamen ille et
 nullo modo velit, nec intendat, tunc, modò absit et
 periculum consensûs in delectationem, non tene- et
 tur abstinere à tali actione; quia prosequenti et
 suum Jus, non imputatur effectus per accidens, et
 & præter intentionem securus. Hinc non obstante et
 periculo pollutionis, licet audire Confessiones et
 mulierum, studere casibus conscientiæ, tangere se et
 ex necessitate, foeminas cautè, & cum necessitate et
 alloqui, osculari, amplecti juxta morem et
 Patriæ, si alioqui incivilis habendus esset. et
 Quòd si tamen periculum esset consentiendi et
 in delectationem (quod colligitur inde, si sæpius et
 ex simili occasione mortaliter fit lapsus) et
 à causa illa quantumvis licita abstinendum esset: et

M m e

proin-

» proindeque Confessarius tali casu teneretur
 » relinquere officium. *Fill. Sanch. D. 45. Navar. c. 16.*
 » *Laym. n. 16.* Monet autem *Laym.* eum, qui in actio-
 » nibus honestis & utilibus talem miseriam expe-
 » ritur, facilius liberari contemnendo, quam zeli-
 » mando; quia imaginatione, & timore augemur.
 » VI. Si pollutio secutura prævideatur ex re
 » illicita, otiosa, vel minus necessaria, & hæc sit
 » causa propinqua; ac naturam suam ad Venerem
 » ordinata, ut sunt actus luxuriosi, tactus, aspectus,
 » lectio, auditio, locutio turpis, mortale est ab illa
 » non abstinere: quia in eam consentiens, morta-
 » liter in effectum consentire censetur. Quod si vero
 » res illa sit causa tantum remota, per accidens
 » tantum ad pollutionem concurrens, qualis est
 » v. g. esus aut potus calidorum, equitatio, com-
 » bulatio inutilis, crapula, ebrietas etiam mortalis
 » (modò pollutionem non intendas, & absit peccatum
 » culum venerei consensûs) secuta pollutio non est
 » mortale, quia in talem rem consentiens, non debet
 » velle censetur effectum. *Fill. num. 152. Sanch. l. c.*
 » *Lefs. n. 90. & 100. Vid. Dian. P. 5. T. 13. R. 4.* Addunt
 » quidam DD. hanc regulam, pollutionem in causa
 » volitam tantum esse peccatum, quantum est ipsa
 » ut si causa sit peccatum mortale, etiam ipsam
 » fore mortalem; si sit veniale, venialem: Si vero
 » causa nullum sit peccatum, nec ipsam fore
 » (secluso semper periculo consensûs) hinc venialem
 » v. g. esse illam, quæ provenit ex lectione curiosa,
 » vel aspectu per se non mortali. *Trull. n. 5. ex Lopez.*
 » *Henriq. Vasq. Bonac. Tom. 1. de Matrim. Q. 4. P. 1.*
 » *Vid. Dia. P. 1. T. 2. Misc. R. 56.*
 » VII. Pollutio in somno facta est mortalis
 » 1. Si antè directè vel formaliter est procurata, &
 » causa non est retractata. 2. Quando post somnum

placuit, & approbata est propter delectationem
veneream; aliàs non. *Fill. num. 148. Trull. num. 9.*

Queres. An mutua pollutio inter mares
vel foeminas procurata, sit mollities tantum,
an Sodomia.

Resp. Si fiat ex solo affectu ad veneream libidi-
nem, absque concubitu, esse tantum mollitiem :
Si verò fiat ex affectu ad personam illam inde-
biti sexus (præsertim si adfit aliqua conjunctio,
& commixtio corporum) est quoad malitiam
sodomia. *fil. T. 30. Cap. 8.* Plura de tota hac materia
vid. infra Lib. 5. num. 76. & Auctores citatos.

A D D E N D A.

Q. 202. *In quo consistat malitia pollutionis.* R. 915

In hoc præcipue, quòd sit contra finem naturæ,
quæ in ordine ad solam generationem format
semen, pollutio autem illud prodigit voluptatis
causâ. Deinde si licita esset pollutio, impediretur
propagatio generis humani, quia nemo vellet
inire Matrimonium ob gravissima illius onera &
difficultates, sed fatiarent se homines voluptate,
quæ est in effusione seminis, habeturque per pol-
lutionem. Atque ex his constat pollutionem esse
intrinsecè malam, quod etiam declaravit
Innocentius XI. damnans hanc 49. propositionem :
*Mollities Jure Naturæ prohibita non est, unde
si DEUS eam non interdixisset, saepe esset bona
& aliquando obligatoria sub mortali.*

Q. 203. *Quid circa causas pollutionis sit addendum.* 922

R. Seqq. §. 1. Si actio, ex qua prævidetur pollutio,
sit mortale in materia luxuriæ, simulque causa
per se & efficax pollutionis, pollutio secuta est more
tale, tum quia Lex obligans ad peccatum vitandū,
obligat ad vitandas causas per se efficaces illius;
tum quia talis pollutio censebitur intenta in causa

& in natura operis, ad quod sequitur; tum etiam quia qui consentit in mortale circa materiam luxuriæ, exponit se periculo proximo consentiendi in delectationem majorem pollutionis prævisæ, ergo saltem ratione periculi peccat mortaliter. *Arriag. D. 46. Num. 23. Rhod. D. 1. Q. 3. Sect. 2. §. 5. Sporer in Tyrocin. Sacrament. P. 4. Num. 336. & alii communiter.*

223 §. 2. Si actio, ex qua prævidetur pollutio, sit tantum veniale in materia luxuriæ, adhuc dicitur *Mendo in Stat. D. 5. Q. 2.* pollutionem secutam esse mortale, tum quia causa est in materia luxuriæ & directè ac per se tendit ad pollutionem, ergo qui vult illam, censetur hanc in causa vel non aliter ac si illa esset gravis in materia luxuriæ tum etiam quia cum istis semper est homini jam actualiter affecto ad rem turpem periculum proximum consensûs in delectatione conjunctam pollutioni, ergo saltem ratione periculi semper est mortale. E contra *Vasq. Henriq. Bonac. Fill. Salas* uterque *March. Lefs. L. 4. c. 3. n. 102. Dia. P. 1. T. 7. R. 6. Et P. 2. T. 15. R. 31. Gobat in Exp. T. 7. num. 336.* aliique plurimi cum *Sporer* supra in *Th. Mor. T. 1. c. 5. n. 19.* dicunt posse tum abesse omnem intentionem pollutionis & periculum consensûs in eam & consequenter pollutionem tum secutam esse tantum veniale, quia cum sit tantum veniale in causa, in tantum est mala, in quantum causa est mala, quæ sola est voluntaria, causa autem est tantum venialiter mala, ergo etiam pollutio secuta.

224 §. 3. Si actio, ex qua prævidetur pollutio, non sit peccatum in genere luxuriæ, quamvis sit mortale in alio genere, uti est ebrietas vel esus carnium die Veneris, *Sporer* supra, *Sanch. & alii*

apud *Dianam* P. 1. T. 7. R. 65. dicunt esse veniale contra castitatem, quia quamvis causæ illæ non influant per se nec multum in pollutionem, tamen videtur esse levis deordinatio contra castitatem, quod sine causa ponatur aliquid etiam remotè causativum pollutionis. *Nec obstat*, quod in re venerea non detur parvitas materiæ, secundum dicta n. 910, adeoque si peccetur, videatur peccari mortaliter; *nam* tum tantum peccatur mortaliter, quando res venerea est directè in se volita aut saltem in causa mortaliter mala & per se inductiva illius: de cetero potest peccari venialiter, vel per causam per se & directè volitam, si hæc tantum leviter sit inductiva, vel per causam per accidens & indirectam, quæ non est in materia luxuriæ; uti (secundum omnes) peccari potest venialiter per negligentiam levem in cavenda pollutione, *ita illi*: è contra *Arr. n. 19. Rhod. supra & alii* probabilius dicunt, per se loquendo, nihil peccari contra castitatem, quia quod peccetur contra temperantiam, comedendo die Veneris carnes, nihil spectat ad castitatem, tam parum, quàm si die Jovis comedantur carnes per actionem omnino indifferentem: idem est, si actio *per accidens* tantum esset in materia luxuriæ, v.g. ratione finis, uti si quis carnes comederet die Veneris ad complacendum puellæ, animo inducendi eam ad fornicationem, pollutio enim sequeretur ab illa comestione tantum per accidens & velut à causa remota.

§. 4. Si actio, ex qua prævidetur pollutio, sit de se 925
honestæ & licitæ, licet videatur spectare ad materiã luxuriæ, uti lectio casuum turpium, si tamen sit necessitas, utilitas, aut alia quævis causa rationalis eam ponendi vel continuandi, nullum erit peccatum, quamvis sequatur pollutio, uti latè

ex *S. Aug. S. Th.* & communi omnium sensu probant *Sanch.* de Matrim. L. 9. D. 45. n. 4. *Rhod.* supra *Tann.* D. 4. q. 8. n. 81. Ratio est, quia qui utitur Jure, quod habet ad ponendam actionem de se honesta & licitam, illi non imputatur ad peccatum, quod per accidens sequitur, cum hoc potius patiatur quàm agat; & tales actiones sunt, secundum *Sporer*, choreas honestas ducere; secundum *J. Sanch.* in *Sol.* D. 21. n. 12. & 32, equitare, etiam rationalis recreationis causâ; certo & commodo situ cubare in lecto, ambulare citò, crus vel femur unum superponere alteri &c, dummodo semper bonâ fice procedatur, id est, dummodo nullo modo intendatur oblectatio pollutionis, nec sit periculum consensûs in illam. Ratio omnium à priori est, quia talis causa, v. g. esus calidorum, per se tantum tendit ad roborandum corpus per augmentum sanguinis & spirituum animalium, ex quorum vigore vel abundantia quandoque oritur pollutio, quod per accidens est tali comestioni, quæ habet alium honestum finem, meritò præponderantè illi periculo remoto pollutionis, quæ timetur: imò *Mendo* de Pecc. D. 7. S. 8, ait eum non peccare graviter, qui exercet aliquem corporis motum nec necessarium nec utilem, certò prævidens ex eo oriturâ delectationem sensitivam: *Ills.* T. 4. D. I. N. 72. citans *Sanch. Castrop. Laym. Fill.* absolutè dicit hominè non teneri abstinere à commoditate sitis, lecti, equitationis, potus, etiam si ex his natura per accidens concitari soleat; sed qui studiosi sunt puritatis, talia cavent.

916 §. 5. Si quis fricat verenda volens abigere pruritum vel qualitatem morbidam fortè adhærentè genitalibus vel in eorum meatu, & ex frictione prævideatur secutura pollutio, docet cum aliis multis *Mendo* q. 4. esse mortale; consentit *Sporer* in *Tyro.* P. 4.

P.4. N. 333, si fiat præcisè ad semen corruptum vel ad morbidam qualitatem expellendam, tum quia semper adest periculum consensûs in delectatione, tum maximè quia illa frictio per se tendit ad verum semen provocandû, & est causâ proxima ac per se efficaciter concitans spiritus venereos, adeoque per se proximè influens in pollutionem: unde *Sanch.* qui priùs de Matrim. l. 9. D. 17. N. 19. docuerat licere talem frictionem ad expellendum semen corruptum, postea in *Dec. l. 5. c. 6. n. 12.* se corrigens dicit non licere, maximè cum suppetant alia media minùs periculosa per medicinas, quas licitum esse sumere ad depellendam morbidam qualitatem vel corruptum semen valetudini noxium, docent cum communi *Sanch. Fil. Trull. Platel. de Pec. n. 241,* licet prævideatur simul per accidens expellendum verum semen: Et ratio disparitatis est, quia medicina illa per se non tendit ad expellendum verum semen, sed ad expellendam illam morbidam qualitatem, è contrâ frictio plùs facit ad excitandos spiritus & ad eliciendum verum semen, quàm corruptum; possuntque de hoc videri dicta n. 826. Item *Lugo de Just. D. 10. n. 126.* Docent tamen etiam *Sanch. Laym. March. Sporer* num. 349, si frictio fiat ad abigendum molestissimum pruritus, non fore peccatum, quia est actio de se licita & necessaria, uti etiam applicatio medicamenti ad illas partes malè habentes, & per accidens est sequi pollutionem; & hanc sententiam fusè defendit *J. Sanch.* à num. 29. citans alios plures: sed iterum hìc addo, quòd studiosi puritatis meritò talia caveant, aut saltem talem modum adhibeant, cum quo non sit conjunctum pollutionis periculum.

§. 6. Si nulla sit justa causa ejusmodi actionem 927
exercendi, docent *Laym. & Platel.* num. 238.

M m 5

adhuc

adhuc fore veniale tantum talem actionem de se licitam & honestam ponere, quæ est causa *per accidens* & remota pollutionis; *Arr.* supra dicit, per se loquendo, nullum esse peccatum, *per accidens* vero posse esse otiositatem vel aliquid simile: cum tamen pollutio & similes motus vehementes, dum contingunt in vigilia, magnam secum adferant voluptatem, primum est, ut in hanc consentiant saltem imperfectè, unde castitatis amans etiam tales causas remotas omittit, attamen sine anxietate, & non agnoscendo obligationem saltem gravem, ne aliàs, quando poneret, per conscientiam erroneam peccet graviter. Circa omnia hæc dicta videri potest *Tann.* à num. 113, ubi accurate refert sententias & rationes.

928

§. 7. Quamvis aliqui doceant puellam, quæ semel consensit in copulam, non posse postea pœnitentiã ductam viro seminante non recipere ejus semen, quia pejus videtur semen prodigere, quàm copulam inchoatam complere; quam sententiam *Sanch.* *de Matr.* L. 9. d. 19. n. 7. vocat probabilè, censet tamen idem *Sanch.* pœnitentiã ductam teneri semen non admittere, sicque permittere pollutionem maris, quia tenetur non continuare peccatum, quod incepit, nec potest habere veram pœnitentiã de illo, nisi abrumpat: quod valet secundum omnes cum *Lugo* n. 197, si vi opprimatur; ac tenetur etiam omni modo conari, ne opprimere volens possit semen injicere, ibi enim, si se passivè habet, hoc ipso censetur positivè consentire, quia *copulam pati est eam admittere*: hinc *Cajet.* dicit etiam teneri clamare, ut invasorem abigat; *Sot.* tamen *Navar.* *Regin. Bonac.* dicunt non teneri clamare, si inde timeat sibi mortem, gravem infamiam vel nimiam verescundiam: certum autem est nunquam

nunquam licere illi semen admissum ejicere,
ut dictum est num. 824.

Q. 204. Quid circa pollutionem in somno sit addendum. 929

R. Seqq. §. I. Si quis per cogitationes, tactus, aspectus, vel quascunque alias delectationes venereas habitas ante somnum intendat pollutionem in somno, certum est, quod illæ delectationes præter malitiam, quam in se habent, etiam contrahant malitiam pollutionis, sive illa postea sequatur sive non: Dubium autem est, si tales delectationes sint habitæ ante somnum, & non intendatur, sed tantum prævideatur pollutio ex illis secutura in somno, an hæ antecedentes delectationes etiam habeant malitiam pollutionis; negant *Caj. J. Sanch. & alii*, quia cum neque adlit intentio neque desiderium illius, non est, cur ille effectus contingens & non liberè secutus possit imputari: è contrà *Suar. Less. Sanch.* aliique communiter & longè probabilius affirmant cum *Mendo D. 5. Q. 3.* quia delectationes illæ per diem habitæ spectant ad materiam luxuriæ, & per se proximè influunt in pollutionem velut in effectum proprium, ergo qui vult illas, censetur etiam hanc velle in causa, maximè cum talis causa ante somnum posita de se plus & potentiùs operetur in somno, quando phantasia per species relictas agit vivaciùs, & libertas impediendi deest, unde talis tenetur in Confessione dicere se de die habuisse has vel illas delectationes, in quibus satis præviderit securam in somno pollutionem. *Nec refert*, quod fortè non sequatur, nam per accidens est, quod aliunde impediatur, & causa per se sufficiens posita erat, quod sufficit ad contrahendam ejus malitiam, uti si quis admoverit ignem horreo alieno prævidens illud accendendum, posuit causam damni, &

pecca-

peccavit contra Justitiam, quamvis *per accidens* ab aliquo extingatur ignis & damnū non sequatur,

930 §. 2. *Sporer* in Tyroc. à n. 338. conformiter ad principia Q. præced. relata sic discurre, 1. Prævisio pollutionis in somno est tale peccatū, quale est causa, in qua prævidetur, unde si causa sit mortalis in genere luxuriæ & notabiliter influens in libidine, pollutio prævisa erit mortalis, licet autem causa sit mortalis in genere luxuriæ, si tamen non est notabiliter influens, uti notabiliter non videtur influere brevissima cogitatio voluntaria de objecto turpi, pollutio ex tali causa prævisa non videtur fore mortalis: Si autem causa sit venialis, aut mortalis quidem, sed in alio genere, uti est ebrietas, pollutio hinc prævisa videtur esse venialis tantum. Denique si causa sit de se honesta & licita, ac adfuerit rationabilis causa eam ponendi, pollutio prævisa nullum erit peccatum. 2. Si quis evigilans non reprimat, sed permittat absolvi pollutionem in somno ex causis naturalibus inceptam, ne aliàs noceat valetudini, docent *Sa, Tamb. Platel. de Pecc. N. 224. Spor.* aliique cum *Busenb.* supra non esse peccatum, quia in tali casu non est in se mala nequidem materialiter; sed rectè monent omnes cum *Sanch.* esse periculum consensūs saltem in delectationem, nisi eliciatur aliqua positiva displicentia. 3. Si quis expergefactus promoveat pollutionem in somno inceptam, addendo conatum, aut protrudendo ultimas ejus reliquias, peccat mortaliter, qui non permittit, sed positivè continuat illam.

931 §. 3. *Arr. D. 46. N. 24.* rectè notat esse discrimen inter pollutionem secuturā in vigilia & in somno, nam cum in somno non sit periculum consensūs, causa, quæ pollutionem infert in somno, facilius ex hac parte excusatur à peccato; hinc pro vigilia magis

magis tenetur quis vitare causas, non ratione pollutionis, sed ratione periculi consensu, & ideo etiam docet *Suar.* de Peccat. D. 5. Sect. 7. N. 21. magis vitanda esse illa, ad quæ statim timetur concupiscentia, quàm alia, ex quibus timetur secutura in futuro, quia hæc sunt minùs certa, faciliùs impedibilia, & habent minus periculi.

Q. 205. *An liceat inefficaciter appetere pollutionem naturaliter orituram, vel gaudere de ea involuntariè secuta.* R. §. 1. Communior est sententia, quòd licitum sit affectu simplici & inefficaci desiderare, ut pollutio merè naturalis & involuntaria eveniat ob aliquem finem bonum, & ita docent *Navar. Less. Vasq. Sanch.* in Decal. Lib. I. c. 2. à n. 18. *Tann.* de Pecc. D. 4. Q. 8. N. 145. *Platel.* de Pec. N. 244. *Sporer* in Mor. P. I. T. I. c. 6. N. 34, quia secundum hoc AA. pollutio involuntaria tum tantum retinet malitiam objectivam & materialè, quando sequitur ex causa, non naturali, sed ex alia, v. g. ex tactu, turpiloquio &c; & si naturaliter eveniat, putant esse naturalem evacuationem corporis, qualis est emissio sudoris vel aliorum superfluatorum excrementorum. Difficultas tamen est, cur liceat affectu inefficace desiderare talem pollutionem, & non mortem alterius, nam *Inn. XI.* damnat hanc 13. prop. *Si cum debita moderatione facias, potes absque peccato mortali de vita alterius tristari, & de illius morte naturali gaudere, illam inefficaci affectu petere & desiderare, non quidem ex displicentia personæ, sed ob aliquod temporale emolumentum.* Disparitatem dat *Sporer*, quòd appetere mortem alterius non fit actus merè naturalis, sed ex natura sua petat esse moralis ac liber, qualis si fit, intrinsecè est malus: è contrà dicit pollutionem vi naturæ provenientè non esse actum humanum nec voluntati subjectum, hinc

hinc in eum inefficaciter tendere non videri esse malum. *Contrà est*, nam mors naturaliter causata ex morbo etiam non est actus moralis, sed effectus naturalis, & tamen non est licitum eam appetere alteri, sed actus talis desiderii esset moralis & intrinsecè malus, ergo necdum apparet disparitas. Alii dicunt mortem esse gravissimum malum physicum subjecti, quod desiderare alteri non permittat Charitas, nisi propter causam proportionatam, qualis esset spiritualis utilitas subjecti vel temporalis utilitas Communitatis, secundùm dicta Lib. 2. à n. 184, non autem privata hæreditas obventura, secundùm dicta hic n. 693. E contra pollutio orta ex causis naturalibus, secundùm *Sanch. de Matrimon. Lib. 9. D. 45. N. 14.* non est malum nè physicum quidem subjecti vel prolis vel Communitatis humanæ, cùm tale semen sit quid superfluum, quo se exonerat natura; aut saltem est malum tam leve, ut propter utilitatem etiam privatam permitti possit.

933 §. 2. Consentunt quòque DD. inquit *Sporer* n. 3. licitum esse gaudere de ejusmodi pollutione, quatenus causa fuit alicujus boni, uti quia sic cessavit tentatio, ægritudo; & ita docent *Vasq. Sanch. Less. Lugo & alii*: sed iterum difficultas est ratione relatæ propositionis 13. damnatæ, item 15. *Licitum est filio gaudere de parricidio Parentis &c. in ebrietate perpetrato, propter ingentes divitiæ inde ex hæreditate consecutas.* Sed dicendum est, uti licitum est gaudere tantùm de hæreditate obtenta post mortem, non autem de ipsa morte, sic tantùm esse licitum gaudere de effectu post pollutionem secuto, & ideo dixi, *quatenus causa fuit, non autem de pollutione secundùm se* hinc

§. 3. Non est licitum delectari de pollutione ⁹³⁴
secundum se, est communis & certa apud *Sanch.*
in Decal. L. 1. c. 2. N. 16. Ratio est, quia causa excusans
 factum à peccato, qualis est ignorantia vel
 defectus advertentiæ aut libertatis, non excusat
 talem delectationem, quæ fit cum scientia, adver-
 tentia & libertate: licitè tamen delector, v. g.
 de homicidio facto ob defensionem inculpatam,
 de damno alteri in extrema necessitate causato,
 quia causa liberans factum à culpa, nempe licentia
 faciendi, etiam excusat delectationem, *Sporer n. 31.*

TRACTATUS V.

De Septimo Præcepto:

Non furtum facies.

CUM hoc prohibeatur omnis injusta damni- ^{cc 933}
 ficatio in bonis Proximi, quæ fit I. ^{cc}
 Per furtum, & rapinam. 2. Per omissionem ^{cc}
 reparationis damni illati. 3. Per iniquitatem ^{cc}
 contractuum. De his tribus hìc agendum erit. ^{cc}

CAPUT I.

De Furto.

DUBIUM I.

Quid sit furtum & quale peccatum.

Resp. Est occulta & injusta rei alienæ ^{cc}
 ablatio, invito rationabiliter Domino. ^{cc}
 Quod